

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kaza! József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre

2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Romok között.

Amióta 1840. évi május hó 1-én, egy pénteki napon, megszólalt a vészharang, rémes kongásával jelezve, hogy virágzó városunk egy szertelen pusztító tűzvésznek esett martalékául, azóta nem látogatott meg bennünket oly borzasztó szerencsétlenség, mint az, mely **folyo hó 6-án szombaton** d. u. $\frac{3}{4}$ 3 óraker várattalanul bekövetkezett. A fellámadás szent ünnepét készítte megülni városunk lakossága, tömjénillatnak és hálaadó zsolozsmának kellett volna betöltenie a levegőt, és jujveszékelés és rémes vészkiáltások váltották fel az ünnepi hangulatot.

A szerencsétlenség bekövetkezése.

D. u. $\frac{3}{4}$ 3 tájban hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt es nagy porfelleg borítá el a láthatárt. Futó tűzként terjedt el a hír, hogy az Erzsébet királyné utcában levő **Mészáros-féle** házban elhelyezett **Steiner Károly-féle** norinbergi és divatári kereskedés kigyulladt. Csakhamar azonban bebizonyosodott, hogy a hír ily alakban nem felel meg a valóságnak, hanem a bekövetkezett szerencsétlenség kiterjedésében és következményeiben messze felül haladja minden képzeletet.

A **Mészáros-féle** két emeletes ház — városunk egyetlen két emeletes háza — mely még az 50-es években épülhetett — sarok részén, közvetlenül az ott elhelyezett **Steiner Károly-féle** üzletnek bejárata felett — a tetőtől végig összeomlott, 3 méter látongó ürt vágva az épület homlokzatán. Gerendák, hatalmas faldarabok, deszkák, ablakrészek és törmelék zagyva összevisszáságban függtek a levegőben, széles repedések a falazaton és az erkélyablakon tették az épülethez való hozzáférhető életveszélyessé.

Mi okozhatta a szerencsétlenséget?

Első pillanatban mindenki földrengésre gondolt. Így vélekedett a ház összedőlt részében lakó **Ruppert Antal** polg. isk. tanár is, ki csak a gyors menekülésnek köszönheti a maga és családja életét. Így vélekedtek továbbá a romok közül szerencsésen kimentett egyének is, midőn a hatalmas épületet alapjában meginogni érezték és nyomban reá a homlokzatnak egy tekintélyes része fülsiketülő robajjal lezuhant.

Azonban teljesen kizártnak látszik, hogy akár az előzőleg a vármegyénkben érezhető volt földrengés, akár a szerencsétlenség bekövetkezésének pillanatában valamely földindulás okozhatta volna a régi épület összeomlását. — És bár az erélyesen

folyo hivatalos vizsgálat lesz hivatva kideríteni a szerencsétlenség valódi okát, főleg pedig azt, hogy terhel-e valakit vétkes gondatlanság, annyi mégis megállapíthatónak látszik, hogy az épületben gyakorta eszközölt átalakítások és maga az épület igen avult, rozoga állapota lehetett a rémes szerencsétlenségnek közvetlen előidézője.

A két emeletes épület ugyanis egyike volt az u. n. bérkaszárnnyáknak, melynek minden egyes részét bérbeadás útján értékesítették. — A ház első emeletén lakott a ház tulajdonosnéje **Mészáros Kata** úrnő, a ki maga is áldozatul esett a borszasztó balcseneknek, az emeletnek többi részei bérbe voltak adva, a földszinten pedig üzletek vannak elhelyezve. — Hír szerint a **Steiner** féle üzlet nem rég eszközölt nagyobbitásánál előfordult építkezési szabálytalanságok, állítólag főfalának eltávolítása, mások szerint az emeleti lakáson eszközölt átalakítások, a legvalószínűbben pedig az épületnek nem kellően ellenőrzött elavultsága okozták a nagy szerencsétlenséget.

A szerencsétlenség bekövetkezésekor a lakásban és a Steiner-féle üzletben volt egyének megállapítása.

A szerencsétlenség bekövetkezése előtt pár percczel egy véletlen folytán megmenekült inas, valamint a házbeliek előadása nyomán igyekeztek megállapítani, hogy kiket temethetett maga alá a borzasztó romhalmaz.

Fájdalmas megdöbbenést keltett az összedőlt épület előtt összesereglett nagy embertömeg között az a — sajnos — valónak bizonyult hír, hogy a házhoz és az üzlet-hez tartozó, egyéneknek kívül az üzletben bevásárlásokat eszközölő személyek is a romok alá kerülhettek.

Kutatni kezdtek és így állapították meg, hogy **Mészáros Kata** háztulajdonosné, annak néneje **Mészáros Liza**, egy cselédjük, továbbá **Steiner Károly** üzlet-tulajdonos, **Weisz Fáni** és **Bertics Teréz** elárusító leányok, azonkívül **Bálint József** kereskedő inas, végül **Schmitter Berta** nevelőné **Reich Vilmos** helybeli kereskedőnél, ez utóbbinak 11 éves **Erzsike** nevű leánykája és **Reich Gyula** itteni kereskedő 7 éves **Laczi** nevű fiacskája, a kik a szerencsétlenség pillanatában az üzletben bevásárlásokat eszközöltek, kerültek a romok alá.

A mentési munkálatok.

Azzal a borzasztó szerencsétlenséggel szemben, mely városunk lakosságára nehezedett és a melyben a legmelegebb részvétellel, a legigazabb fájdalommal osztozik minden polgára, oly időben, midőn a rémes baleset

áldozatai még nincsenek átadva az örök nyugalomnak, mikor még nem egy nyitott sebből vérzik sok ezer szív, rekriminálnunk nem szabad. Ha el is kell ismernünk, hogy a nagy szerencsétlenséggel szemben fogyatékosoknak, elégtelenekek bizonyultak mentő eszközeink, ha történtek is a nagy zürzavar és fejtelenség közepette hibák és ha főleg kezdetben hiányzott is az egységes vezetés és a szakértői közreműködés, azért mégis rendőrségünk derék tűzoltóságunk segédkezésével a szerencsétlenség bekövetkezésének első pillanatában is minden lehető elkövetett.

Szerencsére a közönség unszolására a katonaságot telefonáltak, mely csakhamar megérkezett, ugyancsak ácsok és kőmivesek is jöttek, és ettől a pilanattól fogva kezdődött meg **Willmann János** városi tisztmérnök vezetése alatt a rendszeres mentési munkálat, a roskadozó épületsaroknak alátámasztása és az üzletbe való behatolást akadályozó gerendák és romhalmaz eltávolítása.

A mentési munkálatok hősei és a megmentettek névsora:

Mig a roskadozó épületsarok alátámasztása bekövetkezhetett, néhány bátor, elszánt, hősies lelkű, derék férfi, nem törődve saját életének kockázatásával, erélyesen hozzáfogott az élve eltemetett áldozatok kiszabadításához, kiknek fájdalmas nyöszörgése kihallatszott a romhalmazból. Csodákat miveltek és becsülettel reászolgáltak, hogy nevük a nyilvánosság előtt megörökíttessék.

Ott láttuk a legelső sorában **Dr. Marton Jenő** helyben állomásozó honvédszár ezredorvost, ki nemcsak maga segített a romhalmaz alól az áldozatokat kiszabadítani, de nemes példaadással, orvosi fölényével és mentési szaktudásával buzdította és sarkalta a többieket. Az ő fáradhatatlan tevékenységének, párosulva **Feigenbaum Adolf** kárpitós, **Popovics** papucsos, **Mihálovics István** napszámos, **Klein Rezső** kereskedősegéd és **Horovitz Lipót** gazdász derék és hősies közreműködésével sikerült legelőször is **Schmitter Berta** nevelőnőt a romok közül élve kiszabadítani, ki néhány zúzódáson és horzsoláson kívül nagyobb sérülést nem szenvedett.

A második megmentett **Mészáros Liza** úrnő volt, ki életét azon szerencsés véletlennek köszönheti, hogy a karosszékkal együtt, melyben a szerencsétlenség pillanatában ült, kifelé, az utcára nyíló részre, zuhant.

Megrázó vonásokban gazdag volt a 11 éves **Reich Erzsike** megmentése, melynek dicsősége egyedül **Dr. Marton, Feigenbaum**

és Popovics kitartó elszántságának tulajdonítható. A nevelőnő kiszabadításával látható lett a kis leány, kinek csak feje volt szabadon. Szakadatlanul dolgoztak egy órán át a derék férfiak, a kis leány anyagi türelemmel buzdította őket, folyton vízzel élesztgetve, míg végre sikerült őt a romok közül kiemelni. Szerencsére semmi komoly baja nem történt és alig sérült meg. Időközben derekasan dolgozott a tűzoltóság az üzletben, a hol az élő Weisz Fanni elárúsító leányra akadtak. Két órai megfeszítő munka után őt is szerencsésen kiszabadították, ő sem szenvedett esontörést. A mentési munkálatokban kitűntek Szekeres és Mayer tűzoltók.

Lankadatlanul buzgólkodott a mentés körül a katonaság Mamock állomásparancsnok és báró Podmaniczky százados vezetése alatt, ki maga is többször behatolt az üzletbe, mindenütt bátorítva, buzdítva derék katonáit.

A hatóság részéről jelen voltak Scheibner főkapitány, Tury és Szentgyörgyi alka-

pitányok és Dr. Hegedüs polgármester. Ott voltak a helyszínen városunk összes orvosai, élükön szakértelemmel eszközölte az első segélynyújtást és a megmentettek elszállítását Dr. Ladányi kórházi főorvos, kinek derekasan segítettek fia Elemér és Pollermann Arthur orvosnövédek, Dr. Marton az egész éjjel ott maradt a helyszínen.

A mentési munkálatok folytatása és a halottak névsora.

Időközben beállott a szürkület és fák-lafénynél folytatták immár szakszerűen és ezeltudatosan a munkálatokat, bár fájdalom, megszűnt a remény, hogy a romok közül még valakit élve kimentenek.

Sajnos, a mit előre sejtettek be is következett.

Hajnali 4 óra tájban emelték ki Mészáros Katala 62 éves háztulajdonosné holttestét, majd Steiner Károly 35 éves kereskedőt, kinek halálát özvegye és 3 kiskorú árvaja siratja. Nemesak életét, de vagyonát is elvesztette.

Déltájban szabadították ki a romok kö-

zül a 7 éves Reich Laczika holttestét, kit öregatyja Reich Ignác kereskedő, ki az egész éjjel a romhalmaz körül reménykedett, vitt karjai között haza.

Ezután még Bertics Teréz 18 éves elárúsító leány és Bálint József 13 éves kereskedő inas és a cselédleány holttestét emelték ki a romok közül.

A bírói vizsgálat.

A bírói nyomozást nagy erélyvel és szaktudással Mayer Károly kir. járásbíró vezeti, ki nyomban megjelent a helyszínen Koschier aljegyzővel és a kihallgatásokat eszközölte, a romba dűlt épületet pedig lefénnyképezette.

A hatóság elrendelte az épület kila-kollatását.

Beszámoltunk vázlatosan a borzasztó eseményről és most arra kérjük a sorsunkat intéző Mindenek Urát, óvja meg városunkat csapásoktól!

Az összes művek megrendelhetők

a „Bajai Hirlap” kiadóhivatalában.

ELIOT GYÖRGY. MIDDLEMARCH. Regény.

Angol eredetiből fordította: Csukássy József.
Kiadta a „Kisfaludy Társaság”.

4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.
A 4 kötet terjedelme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszerűen finom árnyaló stíljú, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módja van. A regényben számtalan vonatkozást találunk az angol élet különféle sajátosságaira, melyek előttünk merőben idegenek. Érdekesítő tárgyfeldolgozás, művészi jelenetek s sok fényes epizódok alkalmassak arra, hogy az olvasót elbájolják. Eliot sohol sem ragyogtatta meg fényesebben írás tehetségét, mint „Middlemarch”-ban. A tartalom rendkívül érdekességének czimeit: Miss Brocke. — Öreg és fiatal. — Halálnak vártában. — Három szerelem rejtélye. — A holt köz. — A kísértes.

TÖVÖLGYI TITUSZ

A kit nem akarnak befogadni.

REGÉNY.

Két kötet 2 frt helyett 95 kr.

530 oldal terjedeleme.

Tövölgyi Titusz irodalmunkban kiváló helyet foglal el. Nagyon ügyes módon tud olyan élethű alakításokat elénk varázsolni, melyek határozott érdeklődést tudnak kelteni az olvasóban. A két kötet érdekes tartalmát, elegáns irályát, tisztá, zamatos magyarságát talán felesleges különösen kiemelni, mivel a jeles szerzőnek sok sikert arató műve, már évek óta forog közközen.

TWAIN MARK és WARNER K. D.

Az aranyozott kor.

Amerikai regény.

Fordította: Mudrony Pál.

3 kötet ára 3 forint helyett 1 forint 40 kr.
725 oldal terjedeleme.

E regény valóban az, a minék látszani akar és a ki e regényt életének valamely unalmas órájában olvassa, nem leend áldozata keserű, de késő lelki-furdalásoknak. Twain Mark és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre; egy sort olvasni, mely az ő tollukat hagyta el és meg van az ítélet; aranyos humor, szellemes irály a jellemek remek kidomborítása és nagy teltségre valló tárgyfeldolgozás; ez az ő elvitázhatatlan tulajdonuk.

MARKEVITCH B.

A SZÖGHAJU.

Orosz regény.

Fordította: SZIGET Y SZALAY E.

Ára 1 frt 20 kr helyett 60 kr.

350 oldal terjedeleme.

Nincs e regénynek lapja, melyen az olvasó ne találna vonzó és érdekes eseményt. Markévitch nemesak házjában: Oroszországban, hanem az egész világon előkelő írónak van elismerve, ki zamatos stíljével, kollektív előadásával érdeklődést tud kelteni regényhőse iránt.

BARTHA MIKLÓS

HANGULATOK

150 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentszerű borítékkal

3 forint helyett — 65 krajczár

3 forint helyett — 1 forint 10 kr.

Postadíj 10 kr.

A szerény cím engedi következtetni, hogy mit tartalmaz ez a kötet Bartha Miklós, a nagyszerű publicista letesz az ő szíjaj modoráról és olyan ideálisan kedves alakokat varázsol elénk, olyan családi hangulatban feccog velünk, hogy fel sem merjük ismerni benne azt az embert, kinek a tolla olyan öles, hogy veszedelem annak, ki felőle írt.

LERMONTOV.

KORUNK HŐSE

Orosz regény.

Fordították: Ruby és Timko J.

Ára 1 forint helyett 45 krajczár.

210 oldal terjedeleme.

Az emberket eleget tartották édességeken; ezekkel megrontották a józólésüket: ideje hát, hogy egy kis keserű orvosság és keserű igazságokkal traktáltassanak. Lermontov egy jelenkori alakot fest művében, olyannak, mint a miyennek őt gondolta és mint milyen az életben, ezzel aztán illusztrálja a jelen generáció tévedéseit és hibáit teljes felettségükben. Rappant érdekes tartalma regény a „Korunk hőse”, mely megérdemli, hogy olvassa minden józan gondolkodású ember.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

összes művei.

Összeállította és bevezetéssel ellátta:

Dr. Horváth Cyrill, egyetemi tanár.

94. old. tartalmú 2 vastag diszkötésben

2 forint.

„Csokonai igen kedves szellemű író volt, minden műve érdekes, vidám lelkiüetere yall és ha néha néha megcsendül egyik másik alkotásban a realizmus hangja, ezt a hangot Csokonai beteges szívéből lépte, hogy az utókornak hagyja tanulságul.”

Dr. CSUDAY JENŐ

„A Magyarok Története”

2 vastag diszkötésben védőkkel

12 forint helyett 2 forint 80 kr.

Csuday, Magyarok Történetéről a bírálat általában így nyilatkozott: „Minden vonás gondos körültekintéssel a történelemnek teljesen megfelelően készült. Nincsen benne frázis, mely szép, de hazug, de van szép, mi igaz!”

A Bűvészet Könyve

Írta: TOLNAY SIMON.

Egyszerű olvasás után tüneményeszerű és meglepő mutatványok produkálhatók! A mű 500 magyarzó képpel van ellátva. Függelékül:

A leleplezett spiritizmus.

Ára diszkötésben

3 forint helyett 2 frt 50 kr.

KEDŐES

ÓRÁK.

A legérdekesebb szépirodalmi lap egy 1900. évfolyamból való kötele.

Fényes diszkötésben:

4 forint helyett 1 frt 80 kr.

PETŐFI SÁNDOR

összes költeményei,

Teljes, 450 oldalra terjedő kiadás. Petőfi szobormásával díszített egész vászonkötésben.

1 forint helyett

55 kr.

PÁRISI MAGYAR

Kiállítás kalauza és teljes leírása. Számtalan eredeti felvétel utaz készült képpel. Az összes kiállítás névsorával: 500 oldalnyi terjedeleme.

Ára 6 korona helyett 40 krajczár.

SZÉKELY SÁMVEL.

Politikai és közgazdasági könyv.

A világ összes érdekességeit tárgyáló 600 oldalas mű.

Ára 4 forint helyett 80 krajczár.

Ugyanez diszkötésben 5 frt helyett 1 forint 40 krajczár.